

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 29 ΚΑΙ 30
ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ
ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2018 ΕΩΣ 2023

Έργο: Κατασκευή και λειτουργία 2 Φωτοβολταϊκών συστημάτων ισχύος 1MW και 0.6MW, ιδιοκτησία της εταιρείας "Λατομεία Φαρμακά Δημόσια Εταιρεία Λτδ", στην κοινότητα Φαρμακά, της επαρχίας Λευκωσίας

Αρ. Αίτησης για Πολεοδομική Άδεια ΛΕΥ/1457/2022

1. Εισαγωγή

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως με αριθμό φακέλου ΛΕΥ/1457/2022 και ημερομηνία 9.10.2023 απέστειλε στο Τμήμα Περιβάλλοντος επιστολή συνοδευόμενη από ΜΕΕΠ (που περιλάμβανε και τις τρεις αιτήσεις) για την κατασκευή και λειτουργία 2 Φωτοβολταϊκών συστημάτων ισχύος 1MW και 0.6MW, ιδιοκτησία της εταιρείας "Λατομεία Φαρμακά Δημόσια Εταιρεία Λτδ", στην κοινότητα Φαρμακά.

Ο κύριος του έργου προχώρησε, όπως προβλέπουν οι πιο πάνω Νόμοι, στη γνωστοποίηση της υποβολής της ΜΕΕΠ, σε δύο καθημερινές εφημερίδες όπως επίσης και του δικαιώματος υποβολής στην Περιβαλλοντική Αρχή, εντός 30 ημερών, απόψεων ή παραστάσεων αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον.

Για τη δημόσια παρουσίαση του έργου σύμφωνα με το άρθρο 26(7) των Περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα νόμων έγινε ανάρτηση της ΜΕΕΠ και σχετικής ανακοίνωσης για υποβολή σχολίων και εισηγήσεων από το ενδιαφερόμενο κοινό στην ιστοσελίδα των Συμβούλων, γνωστοποίηση της ΜΕΕΠ σε δυο ημερήσιες εφημερίδες, αποστολή της ΜΕΕΠ στην Κοινότητα Φαρμακά, και ανάρτηση ανακοίνωσης δημόσιας παρουσίασης σε κοινόχρηστους χώρους της κοινότητας Φαρμακά (εκκλησία, πίνακας ανακοινώσεων κοινότητας). Δεν υπήρξε υποβολή σχολίων από το επηρεαζόμενο κοινό.

Για το προτεινόμενο έργο εκπονήθηκε Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, η οποία εξετάστηκε από την Αρμόδια Αρχή, που εξέδωσε σχετική έκθεση (βλ. παρ. 5).

Με βάση τις απόψεις των μελών της Επιτροπής, την επιτόπια επίσκεψη, την έκθεση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, τις θέσεις των διαφόρων Τμημάτων και τη ΜΕΕΠ ετοιμάστηκε η Γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Σκοπός του προτεινόμενου έργου (ΠΕ) είναι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με το σύστημα αυτοπαραγωγής (net billing) για την εξυπηρέτηση των αναγκών του λατομείου. Στόχος είναι

η εξοικονόμηση του κόστους της εταιρείας στην αγορά ηλεκτρικού ρεύματος από το εθνικό δίκτυο, καθώς και η συμβολή της εταιρείας στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Το ΠΕ θα κατασκευαστεί στα τεμάχια 561,562,563 και 638 με Φύλλο Σχέδιο (Φ/Σχ) 38/46 στην τοποθεσία Κάμπος της κοινότητας Φαρμακά, που βρίσκεται στον οριοθετημένο χώρο του λατομείου της εταιρείας «Λατομεία Φαρμακά Δημόσια Εταιρεία Λτδ». Τα τεμάχια του ΠΕ χωροθετούνται εντός Λατομικής Ζώνης ΛΖ. Η συνολική έκταση των τεμαχίων του ΠΕ είναι 37 116 m².

Οι αποστάσεις του προτεινόμενου έργου από τα όρια των πλησιέστερων οικιστικών ζωνών είναι:

- Όρια της κοινότητας Γούρρι: 1.5km
- Όρια της κοινότητας Απλικι Ορεινής: 1.7km
- Όρια της κοινότητας Φαρμακά: 1.9km
- Όρια της κοινότητας Λαζανιάς: 2.7km

Σημειώνεται ότι βόρεια των εξεταζόμενων τεμαχίων υφίστανται εκτάσεις με φυσική βλάστηση, ενώ ανατολικά, υφίστανται γεωργικά, καλλιεργημένα τεμάχια και εκτάσεις με φυσική βλάστηση. Ανατολικά των τεμαχίων βρίσκεται ο λατομικός χώρος. Στην ευρύτερη περιοχή παρατηρούνται εκτάσεις με φυσική βλάστηση, καλλιέργειες και κάποιες μεμονωμένες κατοικίες. Δυτικά των τεμαχίων της προτεινόμενης ανάπτυξης βρίσκεται ο χώρος του λατομείου ενώ σε απόσταση περίπου 30 μέτρων ανατολικά από το όριο των τεμαχίων του προτεινόμενου έργου εντοπίζεται ο ποταμός Κρεμνίστρα και περίπου 1,7km νοτιοδυτικά το φράγμα Παλαιχωρίου. Το ανατολικό σύνορο της περιοχής μελέτης εφάπτεται με εγγεγραμμένο δρόμο, μέσω του οποίου υπάρχει πρόσβαση στο λατομείο. Ο ποταμός, ο οποίος χαρακτηρίζεται από ως Ζώνη Προστασίας Ζ3, φιλοξενεί παραποτάμιο δάσος με πλατάνια, σκλήδρα και δρύες. Σημειώνεται ότι τα τεμάχια του προτεινόμενου έργου εμπίπτουν εντός της κοντινής ζώνης προστασίας του υδατοφράκτη Κλήρου. Δύναται να γίνει χωροθέτηση φωτοβολταϊκού πάρκου εντός της εν λόγω ζώνης, καθώς οι λατομικές ζώνες εξαιρούνται από τις περιοχές αποκλεισμού για χωροθέτηση ΦΒ πάρκων.

Σε αποστάσεις περίπου 100 και 150 m ανατολικά από το ΠΕ υφίστανται οι δύο κοντινότερες μεμονωμένες κατοικίες. Το ανατολικό σύνορο της περιοχής μελέτης εφάπτεται με το εγγεγραμμένο δρόμο Αρεδιού – Κλήρου – Φαρμακά (Ε904), από τον οποίο γίνεται η πρόσβαση στο λατομείο και στο ΠΕ.

Το Φ/Β Σύστημα ισχύος 0.6 MW θα αποτελείται από 324 Φ/Β πλαίσια, τα οποία θα εγκατασταθούν στην οροφή υποστατικού του λατομείου και 980 Φ/Β πλαίσια, τα οποία θα τοποθετηθούν στο έδαφος.

Για την κατασκευή και λειτουργία του φωτοβολταϊκού συστήματος ισχύος 0.6 MW, θα εγκατασταθούν φωτοβολταϊκά πλαίσια στην οροφή υποστατικού του λατομείου, που βρίσκεται εντός του τεμαχίου 561. Συνολικά στην οροφή του υποστατικού θα τοποθετηθούν 324 πλαίσια και θα καλύπτουν εμβαδόν 620 m² περίπου. Επιπρόσθετα 980 πλαίσια θα τοποθετηθούν στο έδαφος εντός του τεμαχίου 638 και στο τεμάχιο 561. Η συνολική έκταση του τεμαχίου 638 είναι 11,706 m². Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια θα καλύψουν συνολική έκταση του τεμαχίου 638 της τάξεως του 13% περίπου (1,504 m²). Επίσης θα καλύψουν συνολική έκταση του τεμαχίου 561 της τάξεως του 4% περίπου σε σχέση με τη συνολική του έκταση.

Το Φ/Β Σύστημα ισχύος 1 MW θα αποτελείται από 2,173 Φ/Β πλαίσια, τα οποία θα τοποθετηθούν στο έδαφος. Για την κατασκευή και λειτουργία του φωτοβολταϊκού συστήματος ισχύος 1MW, θα εγκατασταθούν φωτοβολταϊκά πλαίσια στα τεμάχια 561,562,563 και 638. Η συνολική έκταση των εν λόγω τεμαχίων, όπου θα καλυφθεί από τα Φ/Β Πλαίσια είναι της τάξεως περίπου του 10% (3,500 m² περίπου) της συνολικής έκτασης των τεμαχίων (37,116 m²).

Η τοποθέτηση των ΦΒ πλαισίων στο έδαφος θα γίνει εν μέρει πάνω σε αποθέσεις μπάζων που έχουν προκύψει από τη λατομική δραστηριότητα και έχουν μερικώς αποκατασταθεί. Για την κατασκευή του προτεινόμενου έργου θα γίνει αποκοπή δεντρυλλίων πεύκου και θάμνων όπως σχινιές και μοσφιλιές. Θα αποκοπούν περίπου 50 νεαρά δέντρα και θάμνοι, εντός της λατομικής ζώνης.

Η περιοχή μελέτης βρίσκεται περίπου 180 μέτρα δυτικά της Ζώνης Ειδικής Προστασίας «Περιοχή Τζιόνια» του Ευρωπαϊκού Δικτύου Natura 2000, με κωδικό CY2000013. Για το προτεινόμενο έργο έχει εκπονηθεί Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης. Η εν λόγω μελέτη έχει αξιολογηθεί και τα συμπεράσματά της αναφέρονται στην παράγραφο 5.

Στην περιοχή χωροθέτησης των φωτοβολταϊκών πλαισίων εντοπίζεται αριθμός πεύκων νεαρής ηλικίας καθώς και χαμηλή βλάστηση. Τα πεύκα είχαν φυτευτεί στα πλαίσια αποκατάστασης της περιοχής έπειτα από λατόμηση. Κατά την εκπόνηση της Μελέτης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης πραγματοποιήθηκαν 8 πτηνοπαρατηρήσεις κατά την περίοδο 2/4/2022 μέχρι 4/5/2022 και δύο ακόμη στις 9 και 11/3/2023. Στα πλαίσια των παρατηρήσεων συνολικά καταγράφηκαν 29 είδη πτηνών, εκ των οποίων 23 περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2009/47/EC, μεταξύ τους και 5 από τα είδη χαρακτηρισμού της περιοχής η Σκαλιφούρτα (*Oenanthe cyriaca*), ο Τρυπομάζης (*Sylvia melanothorax*), ο Πέμπτετος (*Parus ater cypriotes*), η Δακκανούρα (*Lanius nubicus*), και το Σιταροπούλι (*Emberiza caesia*). Μικρός αριθμός ειδών πτηνοπανίδας εντοπίστηκε να φωλιάζει εντός των τεμαχίων του προτεινόμενου έργου, πιο συγκεκριμένα τα είδη Περδίκι, Τρυπομάζης, Σκαλιφούρτα και Τσαγκαρούδι.

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το Έργο και των πιθανών επιπτώσεων που το Έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Οι επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών (βραχυπρόθεσμες) αφορούν μεταξύ άλλων τις ακόλουθες:

Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Τα έργα κατασκευής δεν αναμένεται να έχουν ιδιαίτερες επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά. Οι επιπτώσεις σχετίζονται με την πιθανότητα ανεξέλεγκτης απόρριψης υγρών χημικών αποβλήτων (μεταχειρισμένα μηχανέλαια) και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού εργοταξίου και από την απόρριψη των στερεών αποβλήτων που θα δημιουργηθούν κατά τις κατασκευαστικές εργασίες.

Επιπτώσεις στο έδαφος

Οι επιπτώσεις στο έδαφος κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών θα προκληθούν από τη δημιουργία στερεών μη-επικινδύνων αποβλήτων (μπάζα, οικοδομικά απόβλητα,

απορρίμματα συσκευασιών εξοπλισμού) τα οποία θα απορριφθούν στο έδαφος, τη δημιουργία επικίνδυνων στερών αποβλήτων, την πιθανή ανεξέλεγκτη απόρριψη υγρών και χημικών αποβλήτων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού των εργοταξίων.

Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Οι πιθανές επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρα αναμένεται να προέλθουν από τις εκπομπές των μηχανημάτων κατασκευής και του σχετικού εξοπλισμού που χρησιμοποιηθούν σε όλες τις φάσεις των κατασκευαστικών εργασιών. Οι εργασίες κατασκευής των νέων εγκαταστάσεων του φωτοβολταϊκού πάρκου αποτελούν τη βασικότερη πηγή έκλυσης σκόνης η οποία μπορεί να έχει σημαντικές αλλά παροδικού χαρακτήρα επιπτώσεις στην ποιότητα του αέρα της περιοχής. Η ποιότητα του αέρα της περιοχής επηρεάζεται και από τις εργασίες του λατομείου.

Επιπτώσεις στο τοπίο

Οι επιπτώσεις στο τοπίο και τα πιθανά προβλήματα αισθητικής ρύπανσης μπορούν να προκύψουν από, τις δραστηριότητες κατασκευής του έργου, την εναπόθεση και συσσώρευση των υλικών στο χώρο του εργοταξίου και τη μετακίνηση το εξοπλισμού στο οδικό δίκτυο.

Επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους

Οι επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους από τις εργασίες κατασκευής εντοπίζονται κυρίως στην κατανάλωση καυσίμων κατά τη λειτουργία των μηχανημάτων κατασκευής.

Επιπτώσεις στους βιολογικούς πόρους

Η απώλεια χλωρίδας και πανίδας και η αλλαγή των χαρακτηριστικών των βιότοπων μπορούν να προκύψουν από τις δραστηριότητες τοποθέτησης των υλικών κατασκευής του έργου και από τις εργασίες κατασκευής του έργου. Θα γίνει αποκοπή περίπου 50 νεαρά δέντρα και θάμνοι (πεύκοι, μοσφιλιές σχινιές).

Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Οι επιπτώσεις στην υγεία (θόρυβος, δονήσεις, ασφάλεια) δεν αναμένονται να επιβαρύνουν το περιβάλλον. Η αυξημένη στάθμη θορύβου κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών αναμένεται ότι θα είναι μεγαλύτερες στην περιοχή με τη στάθμη θορύβου όμως να μην ξεπερνά τα συνιστάμενα όρια εκθέσεως σε θόρυβο που ορίζει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Οι επιπτώσεις στο κυκλοφοριακό κατά την κατασκευή του έργου προβλέπεται ότι θα προκληθεί κατά τη διάρκεια μεταφοράς των πλαισίων και των βάσεων, τη μεταφορά του μπετόν και των άλλων δομικών υλικών στο χώρο ανάπτυξης του Φωτοβολταϊκού Πάρκου.

Οι κυριότερες επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια λειτουργίας της ανάπτυξης αφορούν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω:

Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Αναμένεται η δημιουργία πολύ μικρών ποσοτήτων υγρών και στερεών αποβλήτων κατά τη λειτουργία του φωτοβολταϊκού πάρκου, επίπτωση η οποία εκτιμάται ότι θα είναι μικρή.

Επιπτώσεις στο έδαφος

Δεν αναμένεται να υπάρξει δημιουργία ποσότητας στερεών αποβλήτων κατά τη λειτουργία του έργου ενώ οι αντίστοιχες ποσότητες υγρών αποβλήτων θα είναι ελάχιστες άρα εκτιμάται ότι οι

επιπτώσεις στο έδαφος θα είναι αμελητέες. Το προτεινόμενο έργο δεν θα έχει πρακτικά επίδραση στο έδαφος και δεν θα προκαλέσει γεωλογικές μεταβολές στη διάταξη των πετρωμάτων, την τοπογραφία και το ανάγλυφο της περιοχής.

Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Αναμένονται θετικές επιπτώσεις από τη λειτουργία του Φ/Β Πάρκου αφού η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας είναι σύμφωνη με το σύγχρονο μοντέλο της αειφόρου ανάπτυξης του τομέα της ηλεκτροπαραγωγής που επιβάλλει το μηδενισμό όπου είναι δυνατόν των εκπομπών ρύπων στο περιβάλλον και τη μεγιστοποίηση της διατήρησης των φυσικών ενεργειακών πόρων.

Επιπτώσεις στο τοπίο

Αφορά τον βαθμό οπτικής επίπτωσης ο οποίος προκύπτει από την οπτική παρενόχληση ή παρεμπόδιση που προξενεί το έργο σε κάποιο παρατηρητή, το μέγεθος των φωτοβολταϊκών σε σχέση με το γειτονικό περιβάλλον και τα σημεία εξέχουσας θέας που με τη βοήθεια εξειδικευμένου λογισμικού διαφάνηκε ότι δεν αναμένεται να προκαλέσει οπτική ρύπανση στις κοινότητες πλησίον του έργου.

Επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους

Δεν αναμένονται επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους από τη λειτουργία του έργου αφού δε θα καταναλώνει ενέργεια. Θα υπάρχει κατανάλωση ορισμένης ποσότητας νερού για πλύσιμο των πλαισίων. Ενδεχομένως να απαιτείται τακτικό πλύσιμο λόγω της σκόνης που προκύπτει από τις λατομικές εργασίες.

Επιπτώσεις στους βιολογικούς πόρους

Το προτεινόμενο έργο δεν αναμένεται να προκαλέσει αλλαγές στη χλωρίδα. Οι όποιες επεμβάσεις στο επιφανειακό έδαφος είναι μικρής έκτασης και σχετικά σύντομες. Θα γίνει αποκοπή μικρού αριθμού δέντρων.

Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Κατά το στάδιο της συντήρησης αναμένεται να αυξηθεί η στάθμη θορύβου στην περιοχή σε πολύ μικρό βαθμό και παροδικά. Η ανάκλαση της ορατής ακτινοβολίας από την επιφάνεια των φωτοβολταϊκών πλαισίων δεν είναι σε επίπεδα που θα μπορούσε να προκαλέσει οπτική όχληση, τουλάχιστον όχι μεγαλύτερη απ' αυτή που προκαλούν τα αυτοκίνητα. Επιπτώσεις στη δημόσια υγεία θα υπάρξουν σε περίπτωση πυρκαγιάς ενώ αρνητικές επιπτώσεις στην κυκλοφορία και στην οικονομία δεν αναμένονται να υπάρξουν.

4. Μέτρα μετριασμού περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προβλέπονται από τη ΜΕΕΠ

Στη ΜΕΕΠ που κατατέθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή έχουν συμπεριληφθεί αρκετά μέτρα πρόληψης και περιορισμού των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του έργου τόσο κατά το στάδιο κατασκευής όσο και κατά τη λειτουργία του ΠΕ. Συγκεκριμένα έχουν προταθεί μέτρα για περιορισμό της όχλησης από τον θόρυβο, τις δονήσεις, τη σκόνη, τη δημιουργία αποβλήτων και των ατυχηματικών διαρροών. Κατά τη λειτουργία του ΠΕ προτείνονται μέτρα για την εξοικονόμηση ενέργειας, την εξοικονόμηση νερού, τον περιορισμό φωτορύπανσης και την αποτελεσματική διαχείριση αποβλήτων. Αριθμός από τα μέτρα μετριασμού που προτείνονται λήφθηκαν υπόψη από την Περιβαλλοντική Αρχή κατά την ετοιμασία του Παραρτήματος Ι της παρούσας Γνωμοδότησης.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Για την αξιολόγηση των επιπτώσεων του έργου στη ΖΕΠ «Περιοχή Τζιόνια», στα αντικείμενα προστασίας και στους στόχους διατήρησής της λήφθηκαν υπόψη:

- α) η Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης,
- β) το Διαχειριστικό Σχέδιο της περιοχής ΖΕΠ «Περιοχή Τζιόνια»
- γ) η σχετική νομοθεσία και
- δ) οι εξειδικευμένες γνώσεις των ειδικών που συμμετείχαν στην Ad Hoc Επιτροπή.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία διαφάνηκε ότι, η κατασκευή και λειτουργία του φωτοβολταϊκού πάρκου δεν αναμένεται να έχει σημαντικές, μη αναστρέψιμες αρνητικές επιπτώσεις στη ΖΕΠ, εφόσον εφαρμοστούν συγκεκριμένα μέτρα μετριασμού, τα οποία περιλαμβάνονται στους όρους της παρούσας Γνωμοδότησης.

6. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Κατά τη διάρκεια της ολοκληρωμένης εξέτασης των περιβαλλοντικών παραμέτρων του έργου, η Περιβαλλοντική Αρχή έλαβε υπόψη τη ΜΕΕΠ, την έκθεση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, τις προδιαγραφές και άλλα στοιχεία από την κατασκευή και λειτουργία παρόμοιων έργων, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής και άλλων εμπλεκομένων Φορέων, τα χωροταξικά και περιβαλλοντικά δεδομένα του χώρου.

Μετά από συναξιολόγηση των πιο πάνω, η Περιβαλλοντική Αρχή συνηγορεί στο εν λόγω έργο καθώς έχει διαμορφώσει τη θέση ότι τόσο από άποψης της τεχνικής αρτιότητας του έργου όσο και από χωροθετικής άποψης αυτό θα μπορούσε να λειτουργήσει στην περιοχή με περιβαλλοντικά αποδεκτό τρόπο, με την προϋπόθεση της τήρησης των αναφερόμενων στην ΜΕΕΠ, των όρων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα.

Η Γνωμοδότηση συνοδεύεται από Συνοπτικό Σημείωμα της Περιβαλλοντικής Αρχής για τον τρόπο και στο βαθμό στον οποίο ενσωματώθηκαν ή έτυχαν διαφορετικού χειρισμού τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων, όπως αναφέρεται στο Συνοπτικό Σημείωμα, που επισυνάπτεται.

Σημειώνεται ότι η εν λόγω γνωμοδότηση έχει διάρκεια ισχύος από την ημερομηνία έκδοσης όσο και η ισχύς της Πολεοδομικής Άδειας.

Μάριος Κυπριανού
για Αν. Διευθύντρια Τμήματος Περιβάλλοντος,
Περιβαλλοντική Αρχή.
26.4.2024

Αρ. Φακέλου: 02.10.011.005.001.149

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 29(3)

Κατασκευή και λειτουργία 2 Φωτοβολταϊκών συστημάτων ισχύος 1MW και 0.6MW, ιδιοκτησία της εταιρείας "Λατομεία Φαρμακά Δημόσια Εταιρεία Λτδ", στην κοινότητα Φαρμακά, της επαρχίας Λευκωσίας

Στο πλαίσιο αξιολόγησης του έργου υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος οι ακόλουθες απόψεις από Τμήματα / Υπηρεσίες / Τοπικές Αρχές:

Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας: Σε ηλ. μήνυμα ημερομηνίας 28.2.2024 αναφέρει ότι υπό την προϋπόθεση ότι θα εξασφαλιστεί η σύμφωνη γνώμη όλων των εμπλεκόμενων Τμημάτων/Υπηρεσιών, και νοουμένου ότι ικανοποιούνται τα κριτήρια της παραγράφου 4.1.2 της Εντολής 2/2006 του Υπουργείου Εσωτερικών και οι πρόνοιες του ισχύοντος Σχεδίου Ανάπτυξης δηλαδή της Δήλωσης Πολιτικής, υπάρχει η δυνατότητα σύνδεσης με το δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και δεν επιβαρύνονται το μικροκλίμα στον περίγυρο της ανάπτυξης και οι ανέσεις γειτονικών χρήσεων και αναπτύξεων, η Επ. Διοίκηση δε φέρει ένσταση στην χορήγηση της αιτούμενης άδειας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κατασκευή και λειτουργία 2 Φωτοβολταϊκών συστημάτων ισχύος 1MW και 0.6MW, ιδιοκτησία της εταιρείας "Λατομεία Φαρμακά Δημόσια Εταιρεία Λτδ", στην κοινότητα Φαρμακά, της επαρχίας Λευκωσίας

Αρ. Αίτησης για Πολεοδομική Άδεια ΛΕΥ/1457/2022

Α. Γενικοί Όροι

1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Γνωμοδότηση.
2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
3. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο, το Τμήμα Περιβάλλοντος μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι θα είναι άμεσα εφαρμόσιμοι από τον κύριο του έργου.
4. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την Προστασία του Περιβάλλοντος Νόμους, Κανονισμούς, Διατάγματα και Τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
5. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
6. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.

Β. Όροι κατά την κατασκευή του έργου

1. Να γίνει χρονικός προγραμματισμός της φάσης κατασκευής, έτσι ώστε να πραγματοποιηθεί εκτός της περιόδου αναπαραγωγής ή/και μετανάστευσης των ειδών ορνιθοπανίδας, δηλ. άνοιξη και φθινόπωρο (**Ουσιώδης όρος της Έκθεσης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης**).
2. Να εφαρμοστεί ειδική, κατάλληλη μόνωση όλων των καλωδίων σύνδεσης του έργου με το δίκτυο της ΑΗΚ καθώς και των καλωδίων σύνδεσης με τον υποσταθμό της ΑΗΚ για την αποτροπή ηλεκτροπληξίας των πτηνών. Οι σχετικές προδιαγραφές για την μόνωση των καλωδίων θα παρασχεθούν από την ΑΗΚ (**Ουσιώδης όρος της Έκθεσης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης**).

3. Μετά το πέρας των κατασκευαστικών εργασιών να κατατεθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος σχέδιο που να δεικνύει φύτευση ισάριθμων δενδρυλλίων με αυτά που θα αποκοπούν (**Ουσιώδης όρος της Έκθεσης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης**).
4. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες δεν θα επηρεάσουν την ευστάθεια των πρανών του λατομείου. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
5. Απαγορεύεται η αποθήκευση υλικών εκτός των εργοταξίων. Η αποθήκευση των υλικών κατασκευής και των μηχανημάτων να γίνεται αποκλειστικά εντός των εργοταξιακών χώρων.
6. Το εργοτάξιο να περιφραχθεί. Τα μπάζα, τα οικοδομικά υλικά, τα μηχανήματα, κλπ, να τοποθετούνται εντός των περιφραγμένων χώρων για την ασφάλεια των κατοίκων της περιοχής.
7. Να γίνει η λιγότερη δυνατή επέμβαση στον χώρο και οι εκχερσώσεις και οι επιχωματώσεις θα περιοριστούν στις απολύτως αναγκαίες. Να χρησιμοποιηθούν τεχνικές στήριξης οι οποίες να διασφαλίζουν τη μικρότερη δυνατή επιφάνεια των τσιμεντένιων βάσεων στήριξης των φωτοβολταϊκών πλαισίων.
8. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο εργοταξίου που θα εφαρμόζεται κατά την κατασκευή του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, αποβλήτων από εκσκαφές, κλπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.
9. Ο εργολάβος που θα αναλάβει το έργο να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Κ.Κ [Κανονισμός 7, Παράγραφος (2α και 2β)], ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Κ.Κ), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων 2011-2016 και Κανονισμών Κ.Δ.Π. 159/2011 και τον εκάστοτε τροποποιήσεων τους.
10. Στην περίπτωση που ο εργολάβος θα διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, που εκδόθηκαν δυνάμει του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(Ι)/2011] και τον εκάστοτε τροποποιήσεων του, για συλλογή και μεταφορά ή/και την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση των προνοιών του έργου. Σε περίπτωση που δε θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή Κατόχους Πιστοποιητικού ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις κατηγορίες του έργου.

11. Ο εργολάβος σε περίπτωση που τα παραγόμενα Α.Κ.Κ δεν θα επεξεργαστούν στο χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση Α.Κ.Κ.
12. Ο εργολάβος να υπογράψει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα από την έργου που παρέλαβε τα απόβλητα. Τα αντίγραφα να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε τους ζητηθούν.
13. Ο εργολάβος σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 77/2016, να επεξεργάζεται με τη χρήση Κινητού Σπαστήρα/Κοσκίνου τα απόβλητα Α.Κ.Κ., μόνο στους χώρους παραγωγής τους (Χώρος εκάστοτε Εργοταξίου) και δεν επιτρέπεται να λειτουργεί εκτός των ορίων του Εργοταξίου. Απαγορεύεται η χρήση κινητού σπαστήρα στο εργοτάξιο εκτός και αν αυτός περιλαμβάνεται σε Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή έχει εκδοθεί Πιστοποιητικό για επεξεργασία Αποβλήτων στο χώρο παραγωγής τους και έχουν εξασφαλιστεί προηγουμένως οποιεσδήποτε άλλες εγκρίσεις ή/και άδειες. Ο Εργολάβος με την ολοκλήρωση του έργου να υποβάλει στο Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος τα Έντυπα Αναγνώρισης και Παρακολούθησης της μεταφοράς των αποβλήτων σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 31/2016.
14. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών υλοποίησης του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων) στο έδαφος, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές.
15. Κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
16. Να χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο οδικό δίκτυο της περιοχής. Να μην γίνει καμία αναβάθμιση του οδικού δικτύου (π.χ. ασφαλτόστρωση ή διαπλάτυνση).
17. Η περίφραξη, να μην στερεωθεί στο έδαφος με μπετόν. Να τοποθετηθεί ειδική περίφραξη η οποία θα είναι φιλική προς το περιβάλλον ώστε η πανίδα της περιοχής, να μπορεί να εισέρχεται και να εξέρχεται ελεύθερα. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
18. Οι πάσσαλοι στερέωσης των πλαισίων να στερεωθούν στο έδαφος, με πασσαλόμπτυξη, ώστε να αποφευχθεί η μη αναγκαία χρήση μπετόν.
19. Η εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών πλαισίων να προσαρμόζεται στο ανάγλυφο της περιοχής.

20. Κατά τον σχεδιασμό της εγκατάστασης να ληφθεί υπόψη η αποφυγή πιθανών αντανakλάσεων και ενοχλήσεων σε περίοικους ή και διερχομένους τόσο στο άμεσο εγγύς περιβάλλοντα χώρο όσο και σε μακρινές αποστάσεις.

21. Να γίνει φύτευση περιμετρικά του χώρου του έργου, καθ' όλο το μήκος του περιφραγμένου χώρου, τοπικών δένδρων ή/και θάμνων, κατά προτίμηση ξηρανθεκτικών. Το ύψος των φυτών να μην εμποδίζει την απόδοση των φωτοβολταϊκών πλαισίων. Στην τοπιοτέχνηση του περιβάλλοντος χώρου να χρησιμοποιηθούν ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη.

22. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια της διαμόρφωσης του χώρου του έργου να συντηρούνται ορθά, σε τακτικά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οποιοσδήποτε διαρροές καυσίμων, μηχανέλαιων.

23. Για τις υγειονομικές ανάγκες του προσωπικού των εργοταξίων να τοποθετηθούν χημικές τουαλέτες εντός των χώρων των τεμαχίων του έργου. Τα υγρά απόβλητα από τις χημικές τουαλέτες να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής και μεταφοράς, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

24. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης. Για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη δημιουργία σκόνης προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, όπως:

- Όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά που θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα, εάν απαιτηθεί.
- Να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
- Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (~10 km/h) στους χωμάτινους δρόμους.
- Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από/προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
- Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματοουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
- Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
- Οι χωματοουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια.
- Μείωση κατά το δυνατόν των αποθέσεων/αποσπάσεων υλικών σε/από σωρούς και η εναπόθεση/απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.

- Κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
- Οι εξατμίσεις όλων των μηχανημάτων να είναι στραμμένες μακριά από το έδαφος

25. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:

- Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου
- Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου
- Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών
- Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων όπου είναι δυνατόν.
- Τήρηση του ωραρίου εργασίας. Οι θορυβώδεις εργασίες να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας.

26.

Να γίνεται σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.

27. Να τηρείται κατάλληλο πρόγραμμα δρομολογίων των βαρέων οχημάτων του εργοταξίου για την ελαχιστοποίηση αυτών, με σκοπό την κατά το δυνατό μικρότερη όχληση από την εκπομπή θορύβου.

28. Οι ρύποι που εκπέμπονται από τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο στάδιο της κατασκευής, να μην υπερβαίνουν τα όρια τα οποία προβλέπουν οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα Νόμοι του 2010 έως 2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - www.mlsi.gov.cy, στη διαδρομή Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας/ Νομοθεσία/ Η περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα νομοθεσία/ Νόμος (Αρ.77(Ι)/2010 και 3(Ι)/2017)], και οι σχετικοί Κανονισμός Κ.Δ.Π 327/ 2010 και 37/2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, στη διαδρομή Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας/ Νομοθεσία/ Η περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα νομοθεσία/ Κανονισμοί/ Αρ.77(Ι)/2010 και 3(Ι)/2017].

29. Να χρησιμοποιηθεί εξοπλισμός χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης (ή ψηλής ενεργειακής απόδοσης).

30. Ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων και γενικά να μεριμνήσει για την καθαριότητα του.

Γ. Όροι κατά τη λειτουργία του έργου

1. Να αποφευχθεί η χρήση φωτισμού κατά τη διάρκεια της νύχτας, εκτός του ελάχιστου για σκοπούς ασφάλειας **(Ουσιώδης όρος της Έκθεσης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης)**.

2. Σε περίπτωση που χρειαστεί να γίνει μερική διαχείριση της άγριας βλάστησης στο χώρο που θα έχουν τοποθετηθεί τα πλαίσια τότε αυτή θα γίνεται με χειρωνακτικούς τρόπους, χωρίς τη χρήση εντομοκτόνων ή ζιζανιοκτόνων, ειδικά λόγω και της εγγύτητας με τον ποταμό. **(Ουσιώδης όρος της Έκθεσης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης)**.

3. Να μην γίνεται χρήση χημικών καθαριστικών για των καθαρισμό των πλαισίων **(Ουσιώδης όρος της Έκθεσης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης)**.
4. Να μη γίνεται απόρριψη στερεών ή/και υγρών αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων εντός των τεμαχίων της προτεινόμενης ανάπτυξης ή γύρω από αυτά. Η απόθεση των κατασκευαστικών υλικών, αποβλήτων και μηχανημάτων να οριστεί σε σημείο μακριά από τη ΖΕΠ «Περιοχή Τζιόνια» **(Ουσιώδης όρος της Έκθεσης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης)**.
5. Τυχόν επιπρόσθετοι ή επί μέρους όροι είναι δυνατό να ενσωματωθούν στο στάδιο έκδοσης της Πολεοδομικής άδειας **(Ουσιώδης όρος της Έκθεσης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης)**.
6. Να γίνει κατάλληλη περιγραφή και σήμανση και να απαγορεύεται η είσοδος στην εγκατάσταση σε οποιοδήποτε μη εξουσιοδοτημένο άτομο ώστε να ασφαρίζεται η παρεμπόδιση ελεύθερης πρόσβασης σε αυτόν.
7. Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του κύριου του έργου, ο οποίος σε συνεργασία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία να λάβει τα κατάλληλα μέτρα (π.χ. αποψίλωση ξηράς βλάστησης κ.λπ.) και να προμηθευτεί τον απαιτούμενο πυροσβεστικό εξοπλισμό (πυροσβεστήρες κ.λπ.) για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που θα επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.
8. Να ελέγχεται τακτικά η καλή λειτουργική κατάσταση του έργου. Ο κύριος του έργου να επιλαμβάνεται αμέσως των βλαβών, ιδίως όταν προκύπτει ρύπανση του περιβάλλοντος. Στις περιπτώσεις αυτές να ενημερώνεται το Τμήμα Περιβάλλοντος.
9. Εφόσον γίνεται υγρός καθαρισμός των φωτοβολταϊκών πλαισίων, τότε να χρησιμοποιείται πιεστικό σύστημα νερού χαμηλής κατανάλωσης.
10. Οποιαδήποτε απόβλητα προκύπτουν από τη λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού, ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να τα παραδίδει σε αδειοδοτημένο διαχειριστή σύμφωνα επίσης, με τους Περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2021.

Δ. Όροι κατά την αποξήλωση του έργου

1. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.
2. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:
 - Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους.
 - Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.

3. Κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2021, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.

***Τμήμα Περιβάλλοντος
Απρίλιος 2024***